

Plastic zak in de ban

Wereldwijd is de strijd tegen de plastic zak begonnen. Die zak staat symbool voor de gigantische vervuiling die we wereldwijd veroorzaken. In tal van landen is het dunne wegwerpzakje al verboden of aan banden gelegd. Plastic zakken zijn gevaarlijk voor dieren, vooral in zee, en het duurt decennia voordat ze zijn 'verteerd' in de natuur. De plasticindustrie, die jaarlijks naar schatting een biljoen zakjes produceert, wijst erop dat papieren zakken meer energie vergen, meer afval veroorzaken en minder zuiver verbranden.

Symbol

- op plastic zakken staat (meestal) een driehoekige symbool met een cijfer van 1 tot 7
- dat betekent niet 'gerecycleerd materiaal'
- het geeft alleen aan dat het materiaal technisch gezien herbruikbaar is
- het cijfer geeft aan welk soort plastic het is
- 1 staat voor polyetheentereftalaat (PET), 3 voor polyvinylchloride (PVC) en 4 voor polytheen van lage dichtheid (PE-LD of LDPE)

Gevaarlijke vervuiling

Wat zijn de belangrijkste nadelen van plastic zakken?

- als zwerfvuil ontsieren ze de omgeving
- ze vervuilen de bodem: pas na honderden jaren breken ze af in kleinere deeltjes die dan dreigen in de voedselketen te geraken
- ze verstoppert afvoer(pijpen)
- daardoor ontstaan plassen, in tropische landen broeihaarden voor muggen en insecten
- ze vervuilen de oceanen
- en zijn er een groot gevaar voor dieren: in 2002 spoelde op de kust van Normandië een orka aan met 800 kilo plastic zakken in zijn buik

Is er wat beter?

- veel winkels bieden stevige herbruikbare zakken of boxen aan
- papieren zakken zijn niet stevig, kosten veel aan productie
- zakken van afbreekbaar plastic zijn niet aan te raden: gemaakt van zetmeel (mais, aardappel), maar meestal vermengd met polytheen
- plastic dat afbreekt onder invloed van licht bevat chemische stoffen die bij afbraak het milieu vergiftigen

Als protest ontwierp Anya Hindmarch een milieuvriendelijke katoenen tas met de opdruk 'I'm not a plastic bag'. De goedkope designertas werd een peperdure hype.

Van olie tot zak

- plastic zakjes worden gemaakt van polyetheen (of polyethyleen)
- dat wordt uit aardolie gewonnen
- door verhitting van olie komt etheen, een koolwaterstofverbinding, vrij
- dat etheen wordt omgezet in polyetheen, een vloeibare brij
- polyetheen gefabriceerd met hoge druk levert LDPE, polyetheen van lage dichtheid
- korrels van LDPE worden gesmolten en geplet tot een folie waaruit plastic zakken worden gemaakt

- 1 België sinds 1 juli 2007 forse heffing op verpakkingen, vele winkels bieden herbruikbare (nylon of linnen) tassen of boxen
- 2 Nederland geen verbod sinds 1 januari verpakkingsbelasting
- 3 Denemarken al in 1994 belasting op plastic zakken verbruik gedaald met 66%
- 4 Frankrijk verbruik: 15 miljard zakjes per jaar verbod over twee jaar
- 5 Spanje verbod in de maak
- 6 Ierland sinds 2002 15 eurocent belasting per zak opbrengst 10 miljoen euro per jaar, besteed aan milieuprojecten verbruik gedaald met 90%
- 7 Groot-Brittannië verbruik: 17 miljard zakjes per jaar 50 gemeenten hebben gratis tas verboden Londen (1,6 miljard zakjes per jaar) overweegt verbod of een 'bag tax'
- 8 India verbod in zes staten
- 9 Bangladesh verbod verkoop en productie in 2002 strenge straffen (tot 10 jaar cel) voorzien zakjes droegen voordien bij aan overstromingen
- 10 Taiwan belasting op plastic zak verbruik fors gedaald
- 11 China van 1 juni 2008 wordt gratis plastic tas verboden
- 12 Australië dit jaar nog een verbod
- 13 Verenigde Staten verbruik: 86 miljard zakken per jaar supermarkten stimuleren herbruikbare tassen San Francisco verbiedt plastic zak in warenhuizen
- 14 Rwanda volledig verbod, controle aan grens
- 15 Eritrea volledig verbod
- 16 Tanzania verbod op invoer en productie
- 17 Zuid-Afrika dunne zakjes zijn verboden
- 18 Uganda verbod op dunne zakken sinds juni 2007 algemeen genegerd

Wereldwijd offensief

